

נעשה אדם

ח"יך קודמי

ויקרא י"ט: י"ח

לֹא תָקַם וְלֹא תָתַר אֶת בָּנֵי עַמְךָ וְאֶתְבָּתָה לְרַעַךְ כַּמֵּךְ אַנְּתָךְ:

You shall not take revenge or bear a grudge against the children of your people. You shall love your fellow as yourself, I am Hashem.

רש"י

לְלַיְעַד זֶה כָּל גָּלָל צְטוֹלָה

Said Rabbi Akiva: This is a great principle in the Torah.

רמב"ם ספר המצוות מ"ע ר"ז.

היא שצונו לאחוב קצנתנו את קצנתנו כמו שנאוב עצמנו ושותיהحملתי ואהבתו לאחוי כחמלתי ואהבתו לעצמי בממוני וגופו וכל מה שיהיה ברשותו או ירצה אותו וכל מה שארצחה לעצמי ארצה לו כמו והוא וכל מה שאשנה לעצמי או למי שידבק بي אשנה לו כמו והוא אמרו ית' ואהבת לרעך כמוך:

He has commanded us to love each other as we love ourselves and the love and mercy we feel for our brother as that which we feel for ourselves, whether with regard to his money, his body or anything which belongs to him. If there is something he desires, desire it for him, and all that you wish for yourself-wish upon him as well- This is what the Exalted One asks of us "Love your Friend as Yourself"

רמב"ם הל' דעתות ו'ג'

מצוה על כל אדם לאחוב את כל אחד ואחד מיישראל כגוףו שנאמר ואהבת לרעך כמוך לפיכך צריך לספר בשבחו ולחוו על ממונו כאשר הוא חס על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו והמתכבד בקהלון חבריו אין לו חלק לעולם הבא:

It is incumbent on every man to love each and every Jew as he does himself, as it says "Love your Friend as Yourself"- therefore he should speak his praises and take heed of his belongings as he would want for himself. And one who raises himself on the embarrassment of a friend has no portion in the World to Come.

ספר החינוך מצוה רמ"ג.

מצוות אהבת ישראל:

לאחוב כל אחד מיישראל אהבת نفس, כלומר שנחמול על ישראלי ועל ממונו כמו שאדם חומל על עצמו וממוני, שנאמר [ויקרא י"ט, י"ח] ואהבת לרעך כמוך. ואמרו זכרונם לברכה [שבת ל"א ע"א] דעתך סני לחברך לא תעיבך. ואמרו בספר, אמר רבי עקיבא זה כל גדול בתורה, כלומר שהרבה מצוות שבתורה תליין בך, שהאהוב חבריו כנפשו לא יגנוב ממונו ולא ינאנף את אשתו ולא יווחו בממוני ולא בדברים ולא יסיג גבלו ולא יזק לו כשם צד. וכן כמה מצוות אחרות תלוויות בהזה, ידוע הדבר לכל בן דעתך:

שורש המצויה ידוע, כי כמו שיעשה הוא בחבריו כן יעשה החבירו בו, ובזה יהיה שלום בין הבריות:

ודינני מצוה זו כלולים הם בתוך המצויה, شامل הכל הוא שיתנהג האדם עם חבריו כמו שיתנהג עם עצמו, לשומר ממונו ולהרוחיק ממנו כל נזק, ואם יספר עליו דברים יספרם לשבח ויחסס על כבודו ולא יתכבד בקהלונו, וכן אמרו זכרונם לברכה [ירושלמי חגיגת פ"ב ה"א] המתכבד בקהלון חבריו אין לו חלק לעולם הבא. והמתנהג עם חבריו דרך אהבה ושלום ורעות ומקש תועלתם ושםם בטובם, עליו הכתוב אומר [ישעיהו מ"ט, ג'] ישראל אשר בך אתה פאר:

ונוהגת מצוה זו בכל מקום ובכל זמן. ועובד אליה ולא נזהר בממוני חבריו לשומרו, וכל שכן אם חזק אותו בממוני או צערו בשום דבר לדעת, ביטל עשה זה, מלבד החוויב שבו לפיה הענין שהזיקו כמו שمفושם במוקומו:

To love every Jew a love of the soul, meaning we should empathize and care for our brothers and their possessions as one does for himself like it says "Love your Friend as Yourself" and our Rabbis teach us (Shabbat 31a) What is hateful to you, do not unto your friend. In the Sifri it is brought " Rabbi Akiva used to say " This is the great principle of Torah" i.e. many Mitzvot are tied to it. For if someone were to love his friend sincerely, will not steal his money, seduce his wife, charge him interest, hurt his feelings, encroach on his territory, or harm him in any way. Many others are linked as well as anyone who is familiar with these matters can tell.

The root of this Mitzvah is known, for the fact of the matter is that what one does to his fellow man will in turn be reciprocated and through this Commandment peace will be brought to all beings. The laws pertaining to this Mitzvah are all to be found in the general directive of "Love your Friend as Yourself" – behave toward him as you would for yourself protect his money and keep him safe from all harm and if you talk about him let it be words of praise, be mindful of his honor and do not attempt to gain a leg up on the back of his degradation, like it says "And one who raises himself on the embarrassment of a friend has no portion in the World to Come". And when we treat our fellow man with love, peace and friendship and when we seek out beneficial things for them and rejoice in their successes, G-d calls out "Yisrael! – I am glorified through you!"

This Mitzvah applies in all places and at all times, and one who is not careful to watch his friends possessions, and how much more so when one actually causes damage to those possessions or pains him in any way, has transgressed this commandment in addition to any other applicable sins.

רמב"ן עה"ת ויקרא י"ט:י"ז.

ושען ואהבת לרעך כמוך – הפלגה, כי לא קיבל לב האדם شيئاוב את חברו אהבתו את نفسه, ועוד שכבר בא רבי עקיבא ולמד חיך קודמין לחוי חבריך (ב"מ סב):
אלא מצות התורה شيء לחברו בכל עניין כאשר יאהב את نفسه בכל הטוב – ויתכן בעבר שלא אמר "ואהבת את רעך כמוך", והשוה אותם במלת " לרעך", וכן ואהבת לו כמוך (פסוק לד) דג', שיהיה פירושו להשוות אהבתם שניהם בדעתו, כי פעמים شيء לחבר אדם את רעהו בדברים ידועים להטיבו בעושר ולא בחכמה וכיווץ זה, ואם יהיה אהבו בכל ייחוץ שיזכה רעהו אהוב לו בעושר ובנכדים וכבוד ובדעת ובחכמה, ולא שישו אליו אבל יהיה חפץ בלבו לעולם شيء הוא יותר ממנו בכל טובה, ויצוה הכתוב שלא תהיה פחיתות הקנהה הזאת בלבו, אבל יאהב ברבות הטובה לחברו כאשר קנהה מלבו ואמר (שם כג יז) כי אהבת نفسו אהבו, בעבר שהסיר ממד:

This mitzvah is astonishing as a person can never accept that he should love someone else as much as he loves himself. Moreover Rabbi Akiva teaches that one's own life takes precedence.

גמי שבת לא.

שוב מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי אמר לו גירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת דחפו באמות הבני שביו בא לפני היל גיריה אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד וזהria כל התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל גמור.

There was a story with a non-jew who came before Shammai and asked to be converted, on the condition that he would be taught all of Torah- while standing on one foot. Shammai turned him away. But when he came before Hillel - he was converted and told "What is hateful to you -Do not unto your friend"- This is all of Torah everything else is explanation...Now go out and study....

מהרש"א חידושי אגדות שם ד"ה דעלך סני
וקיינו לכטיב כתולא ולהכת לבעך כמוך וגוי ויך לעיין זה גס קלמע ליה בלבנון תלגוט סקן קיה נזונס לו צילוקליס מ' למלי קינה לומל לו בלבנון צלילה בעך קני וגוי. תלגוט ללבנון לקלה היל' ולתלחמיה להחצ'ר כוותך תלגוט לנקוטה וייל' למקמע ליה לקלה לא קליי היל' צליי גונול' צללה תעקה לגביה לא תקסס ולא הטע כתי' וענלה קלי' ולהכת לבעך וגוי צללה תעקה לו רע מלך סני לך' חכל לגביה לעזותה לו טוונת לא קלמע ולהכת לבעך כמוך ללהמלין חייך קודמין

And this is the definition of Ve'ahavta. It seems interesting that he told him this in the Aramaic interpretation and in addition the fact that he puts the Pasuk in its negative sense- There is a Aramaic Precedent in Targum Unkelos which translates it in a more exact fashion. The answer is hidden in the context of the Pasuk- Veahavta follows immediately after "Do not take revenge or bear a grudge"- meaning do not take revenge, bear a grudge or do anything to him that you wouldn't like done to you" . However regarding doing things for him that I would like done for myself- "I" come first as the Torah says "Chayecha Kodmin" -(ones own life precedes that of his friend)

ס"מ"ג עשין ט.

מצות ואהבת לרעך כמוך כללו של דבר דעלך סני לחברך לא תעביד כדאיתא במסכת שבת לא.

Acting toward a friend as he wants his friend to act to him. The general rule is Do not unto your friend that which you wouldn't like done to you as we have seen in Tractate Shabbos

רמב"ם הל' אבל י"ד:א'

מצות עשה של דבריהם לבקר חולים ולנחום אבלים ולהוציא המת ולהכenis הכהלה ולהתעסך בכל צרכי הקבורה לשאת על הכתף ולילך לפני פניו ולספוד ולחפור ולקבור וכן לשמה הכהלה והחthon ולסעדם בכל צרכייהם ואלו הן גמilot חסדים שבגופו שאין להם שיעור אע"פ שכל מצות אלו מדבריהם הרי הן בכלל ואהבת לרעך כמוך כל הדברים שאתה רוצה שיעשו אותם לך אחרים עשה אתה אותן לאחיך בתורה ובמצוות.

It is a positive Rabbinical Commandment to visit the sick, comfort the mourners, Take out the dead, bring in the bride, escort the guest, be involved in all the needs of the burial, carrying the coffin, walking before it and eulogizing the deceased,digging the grave, and burying him. In addition , gladdening the bride and groom and helping them with all their needs. All of these are kindness done with the person himself- and they are without a limit.Now even though these Mitzvot are Rabbinic in nature,they all fall into the Mitzvah of Ve'ahavta.Any thing that you would appreciate others do for you, do them for your friend, in Torah and in Mitzvot

גמ' סוטה יד.

ואמר רבי חמא ברבי חנינה מי דכתיב אחרי ה' אלהיכם תלכו וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה והלא כבר נאמר כי ה' אלקי אש אוכלת הוא אלא להלך אחר מרותיו של הקדוש ברוך הוא מה הוא מלביש ערומים דכתיב ויעש ה' אלהים לאדם ולאשתו בתנות עור וילבישם אף אתה הלבש ערומים הקדוש ברוך הוא ביקר חולים דכתיב וירא אליו ה' באלוני מראה אף אתה בקר חולים הקדוש ברוך הוא ניחם אבלים דכתיב ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו אף אתה ניחם אבלים הקדוש ברוך הוא קבר מותים דכתיב ויקבר אותו בניא אף אתה קבר מותים:

Rabbi Chama son of Rabbi Chanina asked what is the meaning of the verse "After Hashem your G-d shall you follow". Is this possible? Doesn't it say elsewhere "For Hashem your G-d is a all consuming fire"? Rather the pasuk is telling you "Follow in His ways, imitate His traits". As He dresses the naked so shall you... As He visits the sick, so shall you..As He comforts the mourners so shall you...As He buries the dead, so shall you

ספר דברים י"א:כ"ב

ללכת בכל דרכיו. אלו דרכי הקב"ה שני (שמות לד ה' ה) אל רחום ותנוך ארין אפים ורב חסר ואמת נוצר חסר לאלפי נושא עון ופשע וחטא ונקה. ואוי (ויאל ג) כל אשר יקרא בשם ה' ימלט. וכי הייך אפשר לו לאדם לקרוא בשם של הקב"ה אלא מה המקום נקרא רחום ותנוך אף אתה הוי רחום ותנוך ועשה מתנת חנום לכל. מה הקב"ה נקרא צדיק שני תחלים כמה צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיך אף אתה הוי צדיק. הקב"ה נקרא חסיד שנאם' וחסיד בכל מעשיך אף אתה הוי צדיק בכל אשר יקרא בשם ה' ימלט ואומר ישע' מג כל הנקרא בשמי ולכבודים בראותיו יוצרתיך אף עשיתיך ואוי (משלי טז) כל פעל ה' למענוך.

"To follow in His Ways" the ways of Hashem are those described in the Torah "Hashem Hashem G-d who is Merciful, Compassionate, Slow to anger, Abundantly Kind, True, Holds on to acts of kindness that we do for many years and forgives sins done to incite him, on purpose, or by mistake....and it says "one who is called by the name of G-d will escape danger"- Who can be called by G-d's name? One who is called Kind, Merciful, Compassionate, and does gratuitous acts of kindness to all. One who is called Just... One who is called Righteous....

רמב"ם ספר המצוות מ"ע ח'.

היא שצונו להדמות בו ית' לפי יכולתו והוא אמרו והלכת בדרכיו וכבר כפל צווי זה ואמר ללכת בכל דרכיו ובא בפירוש זה מה הקדוש ברוך הוא נקרא רחום אף אתה הוי רחום מה הקב"ה נקרא צדיק אף אתה הוי צדיק מה הקב"ה נקרא חסיד אף אתה הוי חסיד וזה לשון ספרי וכבר כפל הצווי הזה בלשון אחרת ואמר אחרי ה' אלהיכם תלכו ובא בפירוש גם כן שעניינו להדמות בפעולות הטובות והמצוות החשובות שיתואר בהם האל ית' על צד המשל ית' על הכל עילוי רב:

We are commanded to be compared to Him as much as is possible for each individual- as it says " Follow in His ways" This Commandment is mentioned three times in the Torah- and the idea is to emulate and be like Him in all the traits that He is described to us in the Torah so that we may "understand " Him.

גמרא בבא מציעא סב:

לבדתニア שנים שהיו מhalbין בדרך וביד אחד מהן קיתון של מים אם שותין שניהם מותים ואם שותה אחד מהן מגע לישוב דרש בן פטורה מוטב שישתו שניהם ימותו ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו עד שבא רבי עקיבא ולימד וח' אחיך ערך קורמים לח' חברך.

Two people were walking along the way and one of them had a flask of water in his possession, if they both drink from it they will both die, however if only one of them drinks, he will survive and reach an inhabited place (but the other will die)

Ben Petora taught that it is better for both of them to drink and die, rather than one witness the death of his fellow.

Until R Akiva came and taught, 'That your brother may live with you (Leviticus 25:36) - your life takes precedence over your fellow's life.'

גמר נדרים פ:

מעיין של בני העיר חיין וח' אחרים חיין קודמין לח' אחרים בהמתם (ובהמתם אחרים ובהמתם קודמת להמתת אחרים כביסתן וככיסת אחרים כביסתן קודמת לככיסת אחרים חי' אחרים וככיסתן חי' אחרים קודמין לככיסתן רבי יוסי אומר ככיסתן קודמת לח' אחרים.

A spring that originates from within a city and continues to flow through to another city. when it is a question of their own lives or the lives of strangers, their own lives take precedence; their cattle or the cattle of strangers, their cattle take precedence over those of strangers; their laundering or that of strangers, their laundering takes precedence over that of strangers. But if the choice lies between the lives of strangers and their own laundering, the lives of the strangers take precedence over their own laundering. R. Yosi ruled: Their laundering takes precedence over the lives of strangers.

ר"ז שם.

לכ' יומי לומל כביסתן כל הומת העריל קודמת לנטיתן כל נמי עיל למתת – לטכילה ליה לרכי יומי לכיוון לדמנית כביסת היכלה לעלה טוביה חי' נפק קוח:

R Yosi reasons that since not laundering one's clothes causes such great discomfort, it is considered to be an essential part of human living.

משנה ב"מ לא.

אבדתו ואבדת אביו אבדתו קודמת אבדתו ואבדת רבו שלו קודם.

If he has the chance to either look for his own lost object or his father's lost object, his takes priority. If he has the chance to either look for his own lost object or his Rabbi's lost object, his takes priority.

גמר שם.

מן הני מיili אמר רב יהודה אמר רב אמר קרא אף כי לא יהיה לך אביוון שלך קודם לשול כל אדם ואמר רב יהודה אמר רב כל המקים בעצמו לך סוף בא לידיך:

רש"י שם.

מנא הני מיili – לאלו קולס: לנו יסיה לך לאיזון – הזחן מן עניות: כל המקים בעצמו לך – לך על פי צדקה שתילו עליו סכטוג, יק לאלס ליכנס פניש מחלוקת לךון ולך קולס, אם לך נטאפס מועלית, והס תמייל מלקלק פולק מעליו עול גמילות חסלים וללקה, וכסוף צוינטך לבליות:

From where are the above words derived?

R Yehuda said in the name of Rav. The verse states, 'There shall be no poor among you' – that yours takes precedence over everyone else's.

Rashi: There shall be no poor among you – Be careful not to become impoverished.

And R Yehuda also said in the name of Rav, 'Anyone who applies this verse to themselves will eventually come to it.'

Rashi: Even though the verse did not obligate him to do so, nonetheless a man should go beyond the strict letter of the law. Therefore he should not always be exacting, saying that his takes precedence (even though by rights it does), unless by not doing so he will incur a significant loss. And if he consistently puts himself first, he is removing himself from the realm of interpersonal obligations and in the end he will have to take charity himself

